

CULTUURHISTORISCHE PANDEN
HOENDERLOO

September 2011, gewijzigd juni 2012

INVENTARISATIE, SELECTIE, WAARDERING

Selectie en veldwerk

Voor de inventarisatie en selectie is gebruik gemaakt van eerdere analyses en inventarisaties van Hoenderloo, met name de cultuurhistorische analyse uit 2010. Daarnaast vormde aanvullend veldwerk en archiefonderzoek een belangrijk onderdeel van deze analyse. Het veldwerk vond plaats op 20 juni 2011. De gemeentelijke en rijksmonumenten zijn niet in de inventarisatie opgenomen omdat deze reeds afdoende zijn beschreven en beschermd.

De niet beschermde objecten, die wel bepalend en waardevol zijn voor het ruimtelijke beeld van het gebied en die aanmerkelijke cultuurhistorische waarden bezitten worden getoetst aan de hand van een vijftal ruimtelijke en cultuurhistorische criteria.

Er zijn drie ruimtelijke waarden, waarbij wordt ingezoomd van gebied, via ensemble op het object. Deze benadering sluit aan bij de ruimtelijke insteek van het project. De ruimtelijke waardering krijgt dus de nadruk. Op objectniveau zijn nog een criterium historische waarde en een op de verschijningsvorm gericht criterium toegevoegd.

Waardevolle elementen van het erf en directe omgeving, zoals beeldbepalende bomen, lanen of singels, worden indien relevant in de puntsgewijze beschrijvingen genoemd, maar spelen in de waardering van de bebouwing geen directe rol. Evt. kunnen dergelijke waardevolle groenelementen wel op een andere manier in het bestemmingsplan worden opgenomen. (bijvoorbeeld als monumentale boom of als bestemming groen). Karakteristieke bijgebouwen op het erf worden wel expliciet genoemd.

Ruimtelijke waarde

1. Gebied: van belang als wezenlijk onderdeel of ondersteuning van de cultuurhistorische gebiedskarakteristiek;
2. Ensemble: beeldondersteunend bij rijks- of gemeentelijke monumenten of als onderdeel van een waardevol historisch ensemble;
3. Object: bijzondere betekenis voor het beeld ter plekke door beeldbepalende ligging, zichtlijnen, landmarkfunctie;

Historische waarde

4. Illustratief voor de (ontwikkelings)geschiedenis van het dorp of het landschap

Objectwaarde

5. Belang vanwege authenticiteit, zeldzaamheid, functie en/of vorm;

Er worden dus 5 criteria gehanteerd, waarbij -, 0, + of ++ kan worden gescoord.

++	= hoge waarde
+	= positieve waarde
0	= neutrale waarde
-	= negatieve waarde

In de objectenlijst is ieder object kort gekarakteriseerd en per criterium getoetst op de aanwezige kwaliteit. In de korte waardenomschrijving wordt duidelijk waarom een -, een 0, een + of een ++ wordt gescoord.

Eindwaardering

De optelsom van de scores leidt tot het formuleren van een eindwaardering:

Hoge totaalwaarde (H): minimaal 2x ++ en 2x +;

Positieve totaalwaarde (P): minimaal 3x + en 2x 0;

Neutrale totaalwaarde (N): alles daaronder;

Vanwege de "hoge ondergrens" van de veldselectie bevat het in dit rapport gepresenteerde overzicht geen panden, die een neutrale of negatieve totaalwaarde scoren.

Definitie totaalwaarden

Hoge totaalwaarde

Alle beschermenswaardige onderdelen (gebouwen, objecten en ensembles), die vanwege de voornamelijk hoge ruimtelijke waarden, historische waarden en objectwaarden van wezenlijk en onlosmakelijk belang zijn voor het projectgebied en zijn historisch-ruimtelijke gebiedskarakteristiek. Instandhouding van het gevelbeeld en/of hoofdvormen is noodzakelijk.

Positieve totaalwaarde

Alle karakteristieke onderdelen (gebouwen, objecten en ensembles) die vanwege de voornamelijk positieve ruimtelijke waarden, historische waarden en objecten van positieve betekenis zijn voor het projectgebied en zijn historisch-ruimtelijke gebiedskarakteristiek. Instandhouding van het gevelbeeld en/of hoofdvormen is wenselijk.

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
<p data-bbox="181 233 495 260">Brouwersweg 5, Hoenderloo</p> 	<p data-bbox="703 233 1688 284">Dienst/boswachterswoning (laatste kwart 19de eeuw), koetshuis (1938), wagenschuur (ca. 1965) en schuurtje in de tuin.</p> <ol data-bbox="763 288 1688 592" style="list-style-type: none"> 1. Van groot belang voor de ontginningsnederzetting Hoenderloo, nauw verbonden met de ontwikkelingen van de bos- en landbouw in het gebied vanaf midden 19de eeuw; 2. De gebouwen en het erf vormen samen een zeer karakteristiek historisch ensemble; 3. Het ensemble is zeer beeldbepalend gelegen aan de Brouwersweg en past goed binnen het omringende landschap; 4. Zeer illustratief voor de ontwikkelingsgeschiedenis van het dorp Hoenderloo waar eind 19de eeuw bosbouw een belangrijke rol ging spelen; 5. Karakteristieke plattelandswoning met bijgebouwen; van belang vanwege authenticiteit van de hoofdvorm en schilderachtige vormgeving; 	++	++	++	++	++	H
<p data-bbox="181 616 506 643">Brouwersweg 43, Hoenderloo</p> 	<p data-bbox="703 616 1688 695">Markant vrijstaand landhuis in cottagetrant, gebouwd in 1936-1937, naar ontwerp van architect E. Vermeer, gelegen temidden van een parkachtige tuin. Het pand heeft een samengestelde plattegrond onder een rieten kap. Jongere uitbouw uit 1991.</p> <ol data-bbox="763 700 1688 943" style="list-style-type: none"> 1. Van groot belang als onderdeel van de 20ste-eeuwse dorpsontwikkeling van Hoenderloo, als vestigingsplek voor riant landhuizen; 2. Maakt geen deel uit van een waardevol historisch ensemble; 3. Beeldbepalende waarde door de zeer markante hoofdvorm en fraaie ligging temidden van parkachtige tuin, bij kruising; 4. Illustratief voor de historische ontwikkeling van het dorp Hoenderloo, dat zich vanaf begin 20ste eeuw ontwikkelde tot een populaire vestigingsplek van riant villa's en landhuizen; 5. Karakteristieke jaren '30 villa; grotendeels gaaf in hoofdvorm; 	++	0	++	+	+	H
<p data-bbox="181 999 539 1026">Weikamperweg 123, Hoenderloo</p> 	<p data-bbox="703 999 1688 1126">Vrijstaand met riet gedekt landhuis (1937) met garage (1951), omgeven door een forse tuin, gebouwd in opdracht van de componist Jan Ingenhoven volgens ontwerp van de uit Apeldoorn afkomstige en in 1937 in Hoenderloo wonende architect E. Vermeer. Bijzonder is de ronde muziekkamer aan de achterzijde. In 1959 verbouwd door architect G.W. van den Beld (o.a. halfronde serre met balkon);</p> <ol data-bbox="763 1131 1688 1369" style="list-style-type: none"> 1. Van groot belang als onderdeel van de 20ste -eeuwse ontwikkeling van het dorp Hoenderloo als vestigingsplek voor riant landhuizen; 2. Enige ensemblewaarde als onderdeel van de markante villa bebouwing uit deze periode langs de Weikamperweg; 3. Door de huidige beschutte ligging geen sprake van beeldbepalende kwaliteiten; 4. Illustratief voor de historische ontwikkeling van Hoenderloo dat vanaf begin 20ste eeuw populair werd als vestigingsplek voor grote villa's; 5. Van belang vanwege de karakteristieke en gave hoofdvorm in cottagestijl; zeldzame onzet met muziekkamer (akoestische kamer) 	++	+	0	++	++	H

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
	<p>Garage Weikamperweg 123</p> <p>Zie Weikamperweg 123.</p>						